
Zprávy ČSEtS

č. 33

březen 2020

OBSAH

OBSAH	1
Úvodní slovo předsedkyně výboru	2
Jak přispět do zpravodaje?	3
Zápis z valného shromáždění 46. konference České a Slovenské etologické společnosti	4
Hospodaření společnosti	6
Pozvánka na konferenci ČSEtS v roce 2020.....	7
Cena Zdeňka Veselovského	8
Jubilanti.....	9
Doc. RNDr. Martin Novacký, CSc. osemdesiatnikom	9
Obhájeno!.....	12
Stalo se (2019)	16
Zprávy z konferencí, stáží apod.	17
International Student Symposium on Animal Behavior & Cognition, 2019, Kyoto	17
Konference PTNCE v Praze – stručný report	19
Stáž v Bristole	21
Kalendář konferencí na rok 2020.....	25

Úvodní slovo předsedkyně výboru

Milí etologové,

ačkoliv jsem zcela na začátku svého působení jako předsedkyně společnosti, přesto ji znám již 20 let. Právě v roce 2000 jsem jako doktorandka poprvé navštívila konferenci v Brně Nový Dvůr a pak v letech 2005 a 2006 spolupomáhala na organizaci konferencí v Nečtinách u Plzně a pak v Jihlavě. To, že svůj život spojím s etologií zvířat, jsem dlouho netušila, i když jako nadšená kynoložka na cvičáku v době střední školy jsem si to moc přála. Nakonec shodou rozličných náhod a cest jsem se dostala na oddělení etologie ve Výzkumném ústavu živočišné výroby a tam zacílila na etologii domácích zvířat a postupem času jsem se dostala až právě k mé tehdy vysněné psí etologii.

Co mě od počátku na naší společnosti bavilo a baví je vstřícnost, podpora, komunikace a právě ta neformálnost mezi lidmi všech věkových kategorií. Těší mě zájem nových mladých lidí o tento obor a členství v naší společnosti a je skvělé, že ti více zkušenosti mohou přispět těm novým do počátku jejich kariéry moudrými radami a inspirací.

Naše společnost nabízí prostředí pro spolupráci. Pro mladé vědce podporu formou finanční odměny v rámci ceny Zdeňka Veselovského, která se již tradičně každoročně otevírá a uděluje. Každoročně se můžeme potkávat na konferenci, kde se střídají česká a slovenská města. Není snadné konferenci uspořádat, stojí dost času a energie, ale je potřebné se potkávat a sdílet novinky a informace osobně, ne jen sítíově.

Letos uspořádáme 47. etologickou konferenci kousek od Prahy, a to v Kostelci nad Černými Lesy, kam se vrátíme po devíti letech, do příjemného zámeckého prostředí.

Přeji nám všem radostný a úspěšný rok 2020, který přinese skvělé výsledky našeho počínání, a těším se s vámi v listopadu na viděnou.

Helena Chaloupková

[↑ Zpět na obsah](#)

Jak přispět do zpravodaje?

Chtěli bychom poděkovat všem externím autorům, kteří letos do zpravodaje jakoukoliv formou přispěli.

Příspěvky do zpravodaje můžete posílat během celého roku na e-mail společnosti casetolspol@gmail.com s předmětem „zpravodaj“. Během přípravy zpravodaje vás vždy znovu k zasílání příspěvků vyzveme. Jak můžete přispět?

- **Titulní strana zpravodaje** – Máte vlastní zajímavé foto, které ilustruje chování nebo výzkum chování lidí nebo zvířat? Pošlete nám ho. Vybereme nejzajímavější a dáme ho na titulku zpravodaje. Pošlejte prosím s popisem a informací o autorství. Snímky by měly být pokud možno aktuální.
- **Postřehy z konferencí, stáží, cest apod.** – Byli jste v uplynulém roce na zajímavé akci? Chcete se podělit o zajímavé vědecké a sociální postřehy? Pošlete nám krátkou zprávu...
- **Rozloučení** – Pošlete nám vzpomínku na kolegy etology, kteří nás v uplynulém roce opustili.
- **Obhájeno** – Představujeme PhD absolventy, jejichž práce se zabývala studiem chování. Pošlete nám anotaci (maximálně 150 slov) a soupis článků s bibliografickými údaji svojí dizertace nebo dizertace vašeho studenta. Dizertace nemusí být od člena ČSEtS. Podrobnosti viz zpravodaj č. 28. Viz také formát představení v tomto a předešlém zpravodaji.
- **Knihy** – Četli jste, vydali jste, nebo máte tip na zajímavou etologickou knihu (českou/slovenskou, český/slovenský překlad či zahraniční), která vyšla v uplynulém roce? Pošlete nám recenzi nebo jen krátké upozornění.
- **Kalendář konferencí** – Nenašli jste v předešlém kalendáři svou oblíbenou konferenci? Dejte nám vědět!
- **Významná jubilea** – Ujistěte se, že nezapomeneme připomenout významné jubileum vašeho kolegy a pošlete nám echo.
- **Ostatní** – Jakékoliv další naléhavé sdělení členům společnosti, které nezapadá do předešlých kategorií.

Děkujeme a těšíme se na vaše příspěvky!

[↑ Zpět na obsah](#)

Zápis z valného shromáždění 46. konference České a Slovenské etologické společnosti

Zápis valná hromada ČSEtS, 8. 11. 2019, Bratislava. Přítomno 36 členů společnosti.

Zapsal Kamil Vlček

1. Tereza Petrusková zahájila valnou hromadu ve 20.42.
2. Michaela Syrová přednesla zprávu o hospodaření společnosti v roce 2018 a plánovaný rozpočet na rok 2020. Příjmy přesáhly výdaje (o 5835,45 Kč) díky sponzorskému daru firmy Noldus. Přestavuje návrh rozpočtu na rok 2020. Příjmy 130 000 Kč, výdaje 125 000 Kč. Revizní komise hospodaření schválila. Poprosila dávat do plateb bez faktury jméno do popisu platby. Žádá vyhnout se hromadným platbám, je třeba platby rozklíčovat, co jsou konferenční poplatky a co příspěvky do společnosti.
3. Tereza Petrusková představuje nové členy, kteří se přihlásili během roku 2019. Kateřina Antonová, Marian Dzurjovcin, Lucie Hornátová, Tereza Hromádková, Romana Koprlová, Martina Korejtková, Jan Kouřil, Magdaléna Šámalová, Jan Špička, Alžběta Truhlářová.
4. Kamil Vlček vyřizuje sekci různé, děkuje hodnotitelům a vysvětluje změny k hodnocení abstraktů. Je diskutována možnost zajistit, aby bylo možné editovat abstrakty. Tereza Petrusková děkuje hodnotitelům CZV, apeluje na studenty, aby se přihlašovali. Shrnuje pravidla CZV.
5. Tereza Nekovářová představuje návrh přihlásit poster navíc k přednášce, letos se sešlo několik žádostí. Dosavadní výbor se shodl na tom, že tuto změnu nedoporučuje. Daniel Frynta uvádí názor, že poster navíc bez hodnocení není jen jeden stojan. Tereza Petrusková vysvětluje, že někdy není prostor na postery navíc a je to práce pro výbor navíc. Záleží na tom, jak by se taková možnost rozmohla. Daniel Frynta doporučuje nějaký poplatek za poster navíc, tím by se vyřešilo hromadné přihlašování. Tomáš Senko: důvodem může být nedostatek peněz na studenta, nebo končící grant. Míša Syrová zmiňuje, že je možnost studentů žádat o podporu. Frynta: vyšší počet příspěvků zvyšuje kvalitu konference. O návrhu se bude hlasovat.
6. Tereza Petrusková zahajuje volnou sekci. Frynta: nominaci dalších slovenských členů do výboru by měla slovenská část zvážit. Konečná: navrhuje zatraktivnit společnost pro studenty organizací workshopů pro studenty před konferencí. Petrusková připomíná workshop o prezentaci a statistice v Jihlavě (Havlíček, Petrusek), o který nebyl velký zájem. Přenecháno jako možnost dalšímu výboru. Lucia Kršková: požaduje zveřejnit IBAN pro platby. Na úvodní stránku společnosti se místo slovenského čísla účtu uvede IBAN. Bude dopsáno sídlo FIO banky a záložka se bude jmenovat Údaje pro platby místo Platby členského příspěvku.

7. Tereza Petrusková sděluje informace k volbám do výboru. Pokračuje Petr Veselý, Jitka Lindová, Tomáš Senko, Michaela Syrová, končí Tereza Petrusková - předsedkyně, Kamil Vlček - tajemník, na druhé období kandiduje Petra Frýdlová. Do výboru kandiduje Helena Chaloupková, Petra Eretová, Martina Morová, Justína Polomová. Do revizní komise kandidují Zuzana Štěrbová, Michaela Másílková, Adam Dušek.
8. Na výzvu se přihlásili 2 členové volební komise, Stanislav Lhota a Ágnes Moravcsíková.
9. Tereza Petrusková zahajuje 21.18 hlasování o rozpočtu. Rozpočet schválen (pro 36, proti 0, zdrželo se 0). Pokračuje 21.20 hlasováním o možnosti mít ještě jeden příspěvek jako poster, bez hodnocení a s poplatkem. Proti je 15, pro možnost dvou příspěvků je 17, zdrželo se 4. Diskutována cena poplatku za druhý příspěvek: Petrusková: 500 Kč za druhý příspěvek, Juhás: měl by určovat výbor podle situace každé konference. Dohoda, že maximální cena bude 500 Kč a výši určí výbor během organizace příští konference.
10. Tereza Petrusková 21.27 zahajuje volby do výboru.
11. Tereza Petrusková uvádí možnost místa konání další konference. Helena Chaloupková navrhuje možnost konání konference v Kostelci u Prahy.
12. Stanislav Lhota: Do výboru bude zvolena Helena Chaloupková (33), Petra Frýdlová (27) a Petra Eretová (15). Nezvoleni byli Martina Morová (14), Justina Polomová (13).
13. Do revizní komise byla zvolena Zuzana Štěrbová (25) a Michaela Másílková (22). Nezvolen byl Adam Dušek (21).

[↑ Zpět na obsah](#)

Hospodaření společnosti

Financování ČSEtS v roce 2020 (schválený rozpočet; sestavila Michaela Syrová):

Příjmy	CZK	Výdaje	CZK
Vložné na konferenci	110 000	Konference	110 000
Členské příspěvky	10 000	Cena ZV	10 000
Sponzoring	10 000	Daňové přiznání	5 000
Celkem	130 000,00		125 000,00

⇒ **Předpokládaná bilance: + 5 000 CZK**

Financování ČSEtS v roce 2018 (sestavila Michaela Syrová):

Přehled v českých korunách	CZK
Stav k 1.1.2018	121 068,00
Stav k 31.12.2018	114 818,24
	-6 249,76 CZK

Přehled v eurech	EUR
Stav k 1.1.2018	2 147,20
Stav k 31.12.2018	2 618,48
	+471,28
<i>Převod na CZK (471,28 EUR * 25,64)</i>	+12 085,21

⇒ **Celková bilance: +5 835,45 CZK**

[↑ Zpět na obsah](#)

Pozvánka na konferenci ČSEtS v roce 2020

47. KONFERENCE ČSEtS

Kostelec nad Černými Lesy – zámek
Termín: 5. (čtvrtek) – 8. (neděle) 11. 2020

Bližší informace k popularizační a plenárním přednáškám již brzy na webu a na Facebooku společnosti.

UBYTOVÁNÍ

Ubytování si účastníci zajišťují sami
– možnost ubytování v zámku a okolí.
Víc informací najdete ve zpravodaji.

PŘEDBĚŽNÝ PROGRAM

- ČT 5.11. (večer) otevření registrace,
popularizační přednáška,
welcome drink
- PÁ 6.11. anglická sekce, valná
hromada (večer)
- SO 7.11. československá sekce,
společenský večer
- NE 8.11. exkurze

Výbor ČSEtS a Česká zemědělská univerzita v Praze si Vás dovolují pozvat na 47. konferenci ČSEtS, která se bude konat v Kostelci nad Černými Lesy.

Ubytování:
Možnosti ubytování k nalezení [zde](#).

Další informace budou postupem času upřesněny a zveřejněny na webu ČSEtS (www.csets.sk), na facebookové stránce (<https://www.facebook.com/casetolspol>) a zaslány e-mailem členům ČSEtS.

[↑ Zpět na obsah](#)

Cena Zdeňka Veselovského

Česká a Slovenská etologická společnost vyhlašuje Cenu Zdeňka Veselovského za rok 2020

Kdo se může přihlásit:

- ❖ student(ka) české nebo slovenské vysoké školy (jakékoli národnosti / státního občanství). Členství v ČSEtS není podmínkou.

Podmínky soutěže:

- ❖ cena se uděluje za prvoautorský článek zveřejněný v odborném časopise v roce 2019 (za datum zveřejnění je považována jakákoli forma zveřejnění včetně “online early”)
- ❖ student(ka) deklaruje příslušnost k české nebo slovenské mateřské instituci v článku v podobě afiliace
- ❖ datum přijetí publikace k tisku musí předcházet datu obhajoby disertační či diplomové práce uchazeče

Co je třeba předložit:

- ❖ dokument nominované publikace ve formátu pdf
- ❖ stručné shrnutí (do 100 slov), v čem spočívá mimořádnost práce
- ❖ shrnutí školitele o autorském podílu prvního autora a prohlášení, že studuje či v dané době studoval
- ❖ stručný odborný životopis (obsahující i data narození, zahájení a případně ukončení studia)

Cena bude udělena odbornou komisí ČSEtS. Komise se bude rozhodovat na základě originality práce a jejího přispění k etologickému výzkumu.

Cena je spojena s finanční odměnou 10 tisíc Kč. Bude udělována v ročních intervalech. (Komise si však vyhrazuje právo rozhodnout o neudělení ceny v daném roce.) Slavnostní udělení ceny proběhne během etologické konference. Laureát(ka) bude vždy vyzván(a) k přednesení příspěvku o oceněné práci na konferenci (pokud již tato nebyla prezentována v předchozích letech).

Přihlášky spolu s požadovanými dokumenty zasílejte na: casetolspol@gmail.com do 24. 4. 2020.

[↑ Zpět na obsah](#)

Doc. RNDr. Martin Novacký, CSc. osemdesiatnikom

V marci minulého roku oslávil neuveriteľných 80 rokov nestor slovenskej etológie a jeden zo zakladajúcich členov ČSEtS doc. RNDr. Martin Novacký, CSc.

Narodil sa v roku 1939 do rodiny prof. RNDr. Jána Martina Novackého, DrSc. – významného slovenského botanika, vysokoškolského pedagóga a zakladateľa a riaditeľa Botanickej záhrady Univerzity Komenského v Bratislave. Lásku k prírode mal teda zapísanú v génoch a tak sa nemôžeme čudovať, že po absolvovaní strednej školy začal študovať biológiu na Vysokej škole pedagogickej a od 4. ročníka na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Jeho vrúcny vzťah ku zvieratám, ekológii a v neposlednom rade k Tatrám sa odrazil aj na téme diplomovej práce, ktorá niesla názov „Vtáky a cicavce alpínskeho pásma Vysokých Tatier“ a obhájil ju v roku 1962.

Po absolvovaní dvojročnej základnej vojenskej služby začal pracovať v bratislavskom vydavateľstve Obzor, kde pod jeho redakčnou taktovkou vznikli mnohé knižné publikácie z oblasti prírodných vied (a my, jeho neskorší diplomanti, sme tento skúsený redakčný dohľad pocíťovali aj pri písaní svojich záverečných prác ☺). Od roku 1967 pracoval ako vedecký pracovník Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, kde sa začal venovať etológii. O dva roky neskôr pôsobil na Oddelení porovnávacej fyziologickej psychológie Psychologického ústavu Filozofickej fakulty UK. V roku 1970 obhájil na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave rigoróznú dizertačnú prácu „Správanie sa svišťa vrchovského - *Marmota marmota* L. 1758 v prirodzenom a narušenom prostredí“. Etológii tohoto vzácneho endemického a ohrozeného druhu sa venoval aj v ďalších rokoch, pričom v prostredí Vysokých Tatier a Álp skúmal predovšetkým behaviorálne dôsledky vplyvu antropogénnych faktorov. Neskôr svoju

pozornosť upriamil na štúdium správania kozorožca vrchovského (*Capra ibex* L.1758) vo vybraných lokalitách Národného Parku Hohe Tauern (Rakúsko).

Významné miesto v jeho vedeckej kariére však okrem voľne žijúcich zvierat patrí aj výskumu správania hospodárskych a laboratórnych zvierat. Na základe požiadaviek praxe stál za vypracovaním metódy na zisťovanie individuálnych, vekových, sexuálnych a plemenných rozdielov v excitabilite CNS u ošípaných. Uvedená problematika bola aj témou jeho kandidátskej práce s názvom „Zisťovanie individuálnych rozdielov v excitabilite CNS ošípaných, *Sus scrofa* f. *domestica*“ a venoval sa jej aj v habilitačnej práci s názvom „Dynamika excitability CNS a habituácie zástupcov laboratórnych a hospodárskych zvierat“. Z laboratórií zvierat študoval predovšetkým správanie druhov *Mesocricetus auratus* a *Meriones unguiculatus*. Stál však aj za výskumom správania viacerých druhov zvierat žijúcich v ZOO (predovšetkým zástupom *Caprinae*, *Hippotraginae*).

Významné miesto v jeho profesionálnom živote predstavovala práca vysokoškolského pedagóga. Na PriF UK v Bratislave od r. 1971 externe prednášal Základy etológie a od roku 1990 (kedy sa stal vedúcim novovzniknutej Katedry živočíšnej fyziológie a etológie) Etológiu, Aplikovanú etológiu, Špeciálnu etológiu, Metodológiu a metódy etológie, Etológiu primátov, Experimentálnu etológiu a viedol aj odborné semináre a terénne cvičenia z etológie, cvičenia k diplomovej práci, diplomové semináre. Bol školiteľom množstva diplomových, doktorandských a rigorózných prác.

Absolvoval študijný pobyt u Prof. Wojtussiaka na Katedre etológie a zoopsychológie Univerzity Jagiellonskiego v Krakowe (Poľsko) a neskôr študijný pobyt v National Park Gran Paradiso (Taliansko) a v National Park Hohe Tauern (Rakúsko), kde sa venoval štúdiu správania *Capra ibex*. Zúčastnil sa tiež expedície na Kaukaze, kde sledoval správanie *Capra caucasica*. Vplyv antropogénnych faktorov na správanie kozorožcov a tiež svišťov študoval aj vo švajčiarskych Alpách. Jeho možnosť vycestovať do zahraničia však bola v období pred Nežnou revolúciou výrazne ovplyvnená emigráciou brata.

Bol a ešte stále je členom mnohých komisií a spoločností. Bol členom komisie pre obhajoby rigorózných prác na PriF UK v Bratislave, členom komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác (SAV) z vedného odboru Fyziológia živočíchov, členom Vedeckej rady Zoologického ústavu PriF UK Bratislava, členom Vedeckej rady FF UK v Bratislave, garantom doktorandského štúdia v odbore Zoológia a v odbore Fyziológia živočíchov a etológia na PriF UK v Bratislave. Bol tiež členom Výboru Sekcie etológie pri Čsl. zoologickej spoločnosti, podpredsedom Výboru Českej a Slovenskej etologickej spoločnosti a predsedom Slovenskej zoologickej spoločnosti.

Zúčastnil sa mnohých konferencií (aj keď, ako sme už vyššie uviedli, jeho možnosť vycestovať do zahraničia v predrevolučnom období bola výrazne ovplyvnená skutočnosťou, že bol bratom emigranta) a jeho odborná bibliografia obsahuje množstvo vedeckých prác v domácich a zahraničných recenzovaných časopisoch a zborníkoch. Je autorom viacerých vysokoškolských učebníc, pričom dve z nich zožali významné ocenenia. Publikácii „Czako M, Novacký M. Porovnávací psychológia, SPN, Bratislava, 1985“ bola udelená Prémia Slovenského literárneho fondu za najlepšiu celoštátnu vysokoškolskú učebnicu roka 1985 a publikácia „Novacký M, Czako M. Základy etológie, SPN, Bratislava, 1987“ získala prvú cenu za najvýznamnejšiu publikáciu roka 1987. Vysoko hodnotenými publikáciami je však aj učebnica etológie určená študentom veterinárneho lekárstva (Kottferová J, Novacký M, Mareková J, Hvozdič A. Veterinárna etológia, Univerzita veterinárneho lekárstva Košice, 2008), ako aj vysokoškolská učebnica venovaná etológii človeka (Pospíšil M, Novacký M, Bodoríková S. Etológia človeka.

UK Bratislava, 2009). Je zároveň autorom troch vysokoškolských skrípt (Czako M, Novacký M. Úvod do porovnávacej psychológie I. a II., 1973 a 1975, UK Bratislava; Debrecéni O, Novacký M, Kovalčík K. Porovnávacia psychológia a etológia a využiteľnosť v poľnohospodárskej praxi, Nitra VŠP, 1988).

Čo sa týka popularizačnej činnosti, mohli by sme ho smelo nazvať „slovenský David Attenborough“. Približovanie sveta zvierat bežným ľuďom má totiž v jeho živote naozaj významné miesto. Autorsky sa podieľal na mnohých námetoch a scenároch pre Slovenskú filmovú tvorbu. Stojí za filmami „Svišť vrchovský“, „Hry zvierat“, „Nad hornou hranicou lesa“. Výsledkom spolupráce s ORF Wien bol film „Die Hohe Tatra“. Pre Čsl. a Slovenskú televíziu autorsky pripravil desiatky filmov, napr. „Návšteva v ZOO“, „Môžu zvieratá myslieť“, „Cesta do rieš plazov“. Bol spoluautorom a moderátorom seriálu 20 dokumentárnych prírodovedných filmov o správaní zvierat pod názvom „TELEZOO“ a seriálu 20 filmov „Encyklopédia etológie“.

Je tiež držiteľom viacerých ocenení, diplomov a uznaní. Bola mu udelená strieborná medaila FF UK „Za zásluhy o Filozofickú fakultu UK“, strieborná medaila pri príležitosti 40 rokov Tanapu, strieborná medaila „Za zásluhy o rozvoj etológie na Prírodovedeckej fakulte UK“ a zlatá medaila PriF UK „Za prínos k rozvoju zoológie a etológie a za dlhoročnú prácu pre Prírodovedeckú fakultu UK v Bratislave“. Slovenská zoológická spoločnosť mu tiež udelila pamätnú medailu prof. Oskara Ferianca, DrSc. „Za zásluhy o rozvoj slovenskej zoológie“.

Od roku 2005 je Martin na zaslúženom dôchodku, aj keď pri pohľade na jeho aktivity sa to ani nezdá. Stále je publikačne činný, miluje potulky prírodou, rád športuje, cestuje, stretáva sa s priateľmi...

Som jednou z tých, ktorí mali možnosť byť jeho študentom, diplomantom a neskôr aj kolegom a priateľom. Nikdy nezabudnem na jeho prednášky, z ktorých som bola nadšená. Hneď po vypočutí tej prvej som vedela, že môj osud je spečatený ☺ a mojim prvoradým cieľom sa stalo písať diplomovú prácu pod jeho vedením, čo sa mi nakoniec podarilo. To, čo ma okrem jeho odbornosti a širokej rozhladenosti v rôznych oblastiach života fascinovalo bola jeho ľudskosť, ochota pochopiť toho druhého a nezištne mu pomôcť.

Veľmi som si tiež vážila, keď ma po skončení doktorandského štúdia oslovil a ponúkol mi, ako reprezentant vtedajšieho vedenia Katedry živočíšnej fyziológie a etológie, možnosť vrátiť sa na PriF UK. A tak som sa z jeho študentky stala jeho kolegyňou. Ako neporiadnu stravníčku ma „donútil“ chodiť na spoločné obedy, počas ktorých sme rozoberali nielen vedu, ale aj bežný život s jeho veselými aj tienistými stránkami.

Viedol ma vždy k tomu, že poslaním vysokoškolského pedagóga nie je len odovzdávať vedomosti, ale byť aj človekom ktorý počúva, vie pochopiť, podporiť a motivovať. Naučil ma tiež, že to, čo vieme, by sme mali šíriť ďalej a nie len na akademickej pôde. „Postrčil ma“ a podporoval v propagácii etológie a vďaka nemu som tiež pochopila, že práve deti sú tými, ktorým by sme mali venovať najviac času, nakoľko budúcnosť leží na ich pleciach.

Na záver by som sa Martinovi chcela poďakovať a povedať mu, že všetko, čo do nás – svojich študentov vložil sa pokúsime odovzdať ďalej. Zároveň by som mu chcela v mene nás všetkých zapísať aj do budúcich rokov predovšetkým pevné zdravie, veľa životnej energie a radosti z obyčajných vecí, ktorých skutočnú hodnotu vedel vždy oceniť.

26.1.2020

Lucia Kršková

V príspevku boli použité informácie uvedené v Správach ČSEtS č. 18 z roku 2005.

[↑ Zpět na obsah](#)

Andran Abramjan

Tělní povrchy plazů jako projekční plátna evoluce (PřF UK, 2019.

Školitel: Daniel Frynta)

Anotace: Dizertační práce zkoumá u vybraných druhů plazů, co o svém evolučním, ekologickém nebo etologickém kontextu prozrazují jejich povrchové znaky; zejména zbarvení, ale například i ošupení. Zvláštní zřetel je věnován ultrafialové komponentě ve zbarvení a dominantní metodou je vizuální modelování. Práci tvoří pět případových studií, které lze tematicky rozdělit do dvou okruhů. Prvním jsou antipredační signály, zkoumané u scinků *Tiliqua gigas* (modrý jazyk), gekončků nočních, *Eublepharis macularius* (pruhování na ocase) a korálovek rodu *Lampropeltis* (tělní pruhování). Druhým okruhem jsou důsledky partenogeneze zkoumané u komplexu uni- a bisexuálních ještěrek rodu *Darevskia*. Výsledky naznačují, že **a)** modrý jazyk tilikvy odráží značné množství ultrafialového světla. Kromě zvýšení jeho nápadnosti má obdobné optické vlastnosti jako UV-modré skvrny u jiných druhů ještěrů. Má tedy potenciál fungovat jako signál ve vnitrodruhové komunikaci. **b)** Bílé plochy kůže u gekončíka podstatně odrážejí UV světlo, jehož přítomnost by mohla zesilovat nápadnost, a tedy i efektivitu signálu. **c)** U aposematických korálovek a korálovců zřejmě hraje významnější roli kontrast chromatický, než achromatický. Červeno-černo-žlutý vzor je pravděpodobně vyladěn jak na vizuální systém ptáčích, tak savčích predátorů. Červená hraje důležitou roli ve vytváření vysokého barevného kontrastu vůči zbytku vzoru i vůči pozadí u tetrachromatů, žlutá u dichromatů. **d)** Partenogenetické ještěrky rodu *Darevskia* nejeví známky větší vývojové nestability ve srovnání s rodičovskými bisexuálními druhy. Nepotvrzují se tedy principy červené královny či Müllerovy rohatky. Asymetrie v ošupení mohou být zapříčiněny i vlivem nedokonalé kompatibility rodičovských genomů. **e)** Partenogenetické samice obecně nejsou více ani méně nápadné než samice bisexuálních druhů. Při zkoumání partenogenetických organismů hybridního původu je třeba brát v úvahu, že pozorované znaky lze interpretovat jak z hlediska klonálního rozmnožování, tak z hlediska hybridity, přičemž efekty obou fenoménů se od sebe těžko oddělují.

Obsah dizertace: Abramjan, A., Bauerová, A., Somerová, B., Frynta, D. (2015) Why is the tongue of blue-tongued skinks blue? Reflectance of lingual surface and its consequences for visual perception by conspecifics and predators. The Science of Nature (Naturwissenschaften), 102(7-8),

1-12 // **Abramjan, A., Baranová, V., Frýdlová, P., Landová, E., Frynta, D. (2020)** Ultraviolet reflectance and pattern properties in Leopard geckos (*Eublepharis macularius*). Behavioural Processes 173 (2020) 104060 // **Abramjan, A., Žampachová, B., Rádlová, S., Landová, E., Frynta, D.** Snakes, 'flags' and contrasts: analysing conspicuousness of aposematic pattern through eye-tracking and visual modelling. Submitted to *Biological Journal of the Linnean Society* // **Abramjan, A., Frýdlová, P., Suchomelová, P., Jančúchová-Lásková, J., Landová, E., Yavruyan, E., Frynta, D. (2019)** Comparing developmental stability in unisexual and bisexual rock lizards of the genus *Darevskia*. Evolution & Development, 1-13. // **Abramjan, A., Arakelyan, M., Frynta, D.** Does reproductive mode affect sexually selected colouration? Evaluating UV-blue spots in parthenogenetic and bisexual lizards of the genus *Darevskia*. Submitted to Current Zoology.

V současnosti: Dokumentarista na volné noze.

Zuzana Štěrbová

Asortativní párování u člověka (1. lékařská fakulta, Karlova Univerzita, 2019, školitel: prof. PhDr. Petr Weiss, PhD., DSc.
Konzultantka: Mgr. Jaroslava Varella Valentova, Ph.D.)

Abstrakt: Výběr partnera není náhodný. Nenáhodné (asortativní) párování může být pozitivní (homogamie), kdy lidé preferují a vybírají si partnery se sobě podobnými charakteristikami, nebo negativní (heterogamie, komplementarita), kdy naopak preferují charakteristiky sobě odlišné. Více než sto let výzkumu ukázalo, že v párování se významně častěji uplatňuje princip homogamie. Předložená práce má dva hlavní cíle. Zaprvé, kriticky shrnout současný stav poznání v oblasti pozitivního nenáhodného párování (konkrétně empirickou podporu, faktory ovlivňující homogamii, mechanismy jejího vzniku, vztahové a genetické dopady a metodická úskalí výzkumu). Příložené teoretické práce se zabývají dalšími mechanismy nenáhodného párování (homogamie, imprinting-like efekt, heterogamie, komplementarita). Zadruhé, testovat nenáhodné párování u ideálních (preference) i skutečných (reálný výběr) partnerů v závislosti na pohlaví, sexuální orientaci (heterosexuální a neheterosexuální) a populaci (Brazílie a Česká republika). Výsledky příložených studií ukázaly, že při výběru partnera se uplatňuje princip homogamie, a to nezávisle na pohlaví a populaci. V případě sexuální orientace byla silnější homogamie nalezena u heterosexuálních než homosexuálních partnerů, nicméně preference pro homogamii se v závislosti na sexuální orientaci nelišily. Výsledky studií významně přispívají k pochopení

interindividuální variability nenáhodného párování. Přílohu práce tvoří sedm publikací na zkoumané téma.

Obsah disertace:

Štěrbová, Z., Bártová, K., Nováková, L. M., Varella, M. A. C., Havlíček, J., & Valentova, J. V. (2017). Assortative mating in personality among heterosexual and male homosexual couples from Brazil and the Czech Republic. *Personality and Individual Differences*, 112, 90-96 // **Bártová, K., Štěrbová, Z., Nováková, L. M., Binter, J., Varella, M. A. C., & Valentova, J. V. (2017).** Homogamy in masculinity–femininity is positively linked to relationship quality in gay male couples from the Czech Republic. *Archives of Sexual Behavior*, 46(5), 1349-1359. // **Valentova, J. V., Bártová, K., Štěrbová, Z., & Varella, M. A. C. (2016).** Preferred and actual relative height are related to sex, sexual orientation, and dominance: Evidence from Brazil and the Czech Republic. *Personality and Individual Differences*, 100, 145-150. // **Valentova, J. V., Varella, M. A. C., Bártová, K., Štěrbová, Z., & Dixon, B. J. W. (2017).** Mate preferences and choices for facial and body hair in heterosexual women and homosexual men: influence of sex, population, homogamy, and imprinting-like effect. *Evolution and Human Behavior*, 38(2), 241-248. // **Valentova, J. V., Bártová, K., Štěrbová, Z., & Varella, M. A. C. (2017).** Influence of sexual orientation, population, homogamy, and imprinting-like effect on preferences and choices for female buttock size, breast size and shape, and WHR. *Personality and Individual Differences*, 104, 313-319. // **Štěrbová, Z., & Havlíček, J. (2017).** Sexuální imprinting v komparativní perspektivě (Sexual imprinting in comparative perspective) in *Člověk a jeho mozek, mysl a její nemoc*, Ed. Horáček, J., Höschl, C., Kesner, L., & Španiel, F. Galén. ISBN 978-80-7492-283-1 // **Štěrbová, Z., & Valentová, J. (2012).** Influence of homogamy, complementarity, and sexual imprinting on mate choice. *Anthropologie*, 50(1), 47-59.

V současné době Zuzana Štěrbová pracuje jako výzkumný pracovník na katedře zoologie (PřF UK) a v Národním ústavu duševního zdraví. Zabývá se výzkumem partnerských vztahů, zejména nenáhodným párováním (homogamie, heterogamie) u heterosexuálních a homosexuálních jedinců v mezikulturní perspektivě, vlivem rodičů na výběr partnera (imprinting-like efekt, dědění partnerských preferencí, aktivní vliv rodičů) a ontogenezí, stabilitou a konzistencí partnerských preferencí a výběru.

Petr Tureček

Přírodovědecká fakulta; Katedra filosofie a dějin přírodních věd

Univerzita Karlova

Petr Tureček vystudoval teoretickou a evoluční biologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. V první řadě se zabývá evolucí kultury. Prostřednictvím matematického modelování zkoumá, jaký dopad mají odlišnosti mezi genetickým a sociálním přenosem na procesy adaptace a divergence v příslušných doménách. Jeho další zájmy jsou poměrně široké. Patří mezi ně evoluce mimetismu, pohlavní výběr nebo dopad prarodičů na rození a přežívání vnoučat. Rád zakládá zcela nové oblasti studia. Zabývá se tedy rovněž sémantickou pareidolií a Hypotézou živé jurty. V současné době působí v Centru pro teoretická studia při UK a AV ČR, v Národním ústavu duševního zdraví a na Katedře filosofie a dějin přírodních věd na PřF UK, kde vede Seminář z teoretické biologie.

Je členem skupiny Blázni.cz, se kterou vydává samizdatový literární časopis, pořádá koncerty a autorská čtení. Napsal knihu *Vlasy se vrací* a sbírku poezie *Ptáci a prdele letěli vesele*.

ORCID: orcid.org/0000-0003-2118-9909

ResearchGate: researchgate.net/profile/Petr_Turecek

Vybrané odborné publikace

Tureček, P., Slavík, J., Kozák, M., & Havlíček, J. (2019). Non-particulate inheritance revisited: Evolution in systems with Parental Variability-Dependent Inheritance. *Biological Journal of the Linnean Society*, 127(2), 518–533.

Štěrbová, Z., Tureček, P., & Kleisner, K. (2019). She Always Steps in the Same River: Similarity Among Long-Term Partners in Their Demographic, Physical, and Personality Characteristics. *Frontiers in Psychology*, 10, 52.

Tureček, P. & Havlíček, J. (2017). Kultura jako předmět a produkt evoluce. In: O původu kultury (Ovčáčková, L. ed.). Academia, Praha, pp. 185-231.

Kleisner, K., Kočnar, T., Tureček, P., Stella, D., Akoko, R. M., Třebický, V., & Havlíček, J. (2017). African and European perception of African female attractiveness. *Evolution and Human Behavior*, 38(6), 744-755.

Kleisner, K., & Tureček, P. (2017). Cultural and biological evolution: what is the difference?. *Biosemitotics*, 10(1), 127-130.

[↑ Zpět na obsah](#)

Stalo se (2019)

Na tomto místě bychom chtěli přinášet výběr nejzajímavějšího dění v oboru v uplynulém roce, jak ho zaznamenala facebooková stránka ČSEtS. V menší míře je v následujícím textu čerpáno z newsletterů spřízněných společností nebo i dalších zdrojů. Do jaké míry se dozvíme o zajímavých událostech, vystoupení v médiích, rozhovorech, knihách apod., závisí hlavně na vás. Proto neváhejte a pošlete upozornění na email nebo facebook společnosti. Elektronická verze obsahuje klikací linky. (Pořadí jednotlivých bodů je chronologické nebo náhodné.)

O chování člověka a živočichů v médiích

- * **Jan Havlíček** (PřF UK) poskytl [rozhovor](#) o jedinečnosti a významu tělesné vůně pro pořad Dopolnedního Regionu Českého rozhlasu. Dále se účastnil [debaty](#) na téma „Dlouhověkost souvisí s aktivitou nervových buněk v mozku“ v pořadu Laboratoř Českého rozhlasu Plus. Debaty se účastnila i **Tereza Nekovářová** (PřF UK).
- * V miniseriálu České televize „Opravník biologických mýtů“ naleznete hned několik příspěvků od **Petra Veselého** (PřF JU).
- * **Jaroslav Flegr** (PřF UK) poskytl rozhovory na témata týkající se toxoplazmózy pro pořad [Osobnost plus](#) Českého rozhlasu Plus, [Prostor X](#), a portál [extra.cz](#).
- * V rámci [podcastu](#) pořadu Laboratoř Českého rozhlasu Plus na téma „O ptačích sexy slabikách, nástrahách světél ve městě pro migrující ptáky a signálu obsazeného hnízda“ vystoupila **Tereza Petrusková** (PřF UK).
- * Pro Laboratoř Českého rozhlasu rovněž poskytl [rozhovor](#) pod titulem „Čím lepší je u savců otcovská péče, tím větší mají mozek“ **Marek Špinka** (ČZU/VÚŽV).
- * V pořadu Dobrá společnost rádia Česká Kanada proběhl [rozhovor](#) s Adamem Petruskem (PřF UK) na téma „Šíření nepůvodních druhů“.
- * O neverbální komunikaci partnerů poskytla do časopisu Moje psychologie [rozhovor](#) **Jitka Lindová** (FHS UK).
- * V seriálu Českého rozhlasu Plus s názvem „[Superhrdinové zvířecí říše: mistři regenerace i vesmírní cestovatelé](#)“ je autorem pátého dílu nazvaného „Rypoši jsou jako trénovaní maratonci“ **Radim Šumbera** (PřF JU).
- * V rámci přednáškové série Laboratoř mysli Národního ústavu duševního zdraví měli [přednášku](#) na téma „Strach, krása nebo odpor aneb Jaké emoce v nás vyvolávají zvířata: mezikulturní srovnání“ **Daniel Frynta** (PřF UK) a Eva Landová (NUDZ).
- * V poslanecké sněmovně konference na téma „Problematika pachových stop“, kde Luděk Bartoš (VÚŽV/ČZU), Helena Chaloupková (ČZU) a Ludvík Pinc (ČZU) představili nové poznatky o schopnostech zvířat, a hlavně psa vnímat lidské signály.

[↑ Zpět na obsah](#)

Zprávy z konferencí, stáží apod.

ISSABC, 2. – 4. prosince, Kyoto

<https://www.issabc2019.com/>

Michaela Másílková,
Katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta,
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

**International Student
Symposium on Animal
Behavior &
Cognition, 2019,
Kyoto**

Začátkem prosince jsme se s Nelou Novákovou zúčastnily mezinárodní studentské konference zaměřené na chování a kognici zvířat v Kyotu. International Student Symposium on Animal Behavior & Cognition se inspirovalo evropskou verzí (European Student Conference on Animal Behavior & Cognition), která bude mít letos již 7. ročník (spoiler: v Budapešti). Studentské konference menšího rozsahu jsou v poslední době poměrně populární, protože na rozdíl od velkých konferencí umožňují studentům více se socializovat se svými vrstevníky, sdílet své frustrace i tipy, jak zvládnout doktorské studium bez mentální újmy, postěžovat si nebo naopak docenit své školitele a zjistit, jak fungují jiná pracoviště.

Organizace byla vskutku velkorysá. Kromě toho, že konference byla tradičně bez poplatku, organizátoři hradili účastníkům ubytování a některým i cestu a exkurze. Plenární přednášky měli Prof. Tetsuro Matsuzawa, Sarah Brosnan, Maureen McCarthy a Máté Nagy, kteří byli přítomní po

celou dobu konference, a studenti tak měli možnost si s nimi popovídat. Program nabízel 24 studentských přednášek, poster session, přednášku o využití nových technologií ve výzkumu chování, diskuzi u kulatého stolu o tom, jak přežít doktorát a workshop o psaní manuskriptů. Většinu studentských přednášek měli zahraniční studenti a byla škoda, že studenti z Kyotské univerzity nedostali větší prostor. Vrcholem konference byla exkurze do proslulého Primate Research Institute v Inuyamě, kde jsme mohli pozorovat Prof. Matsuzawu a šimpanzí samici Ai při práci, ale i známé experimenty numerické kognice. Pár zájemců se potom vydalo i do místního Monkey Parku, kde se bohužel ukázal kontrast mezi tím, kolik energie a peněz se věnuje na výzkum (v zoologických zahradách jsou běžně v ubikacích aparatury na výzkum kognice) a kolik do chovu primátů (ubikace sice funkční ale nevyhovující, zvířata se stereotypním chováním a ve špatné fyzické kondici). Přestože jsme viděli druhy primátů, které se v evropských zoologických zahradách nechovají, tak jsme odcházeli s rozporuplnými dojmy, které však celkový skvělý dojem ze symposia nezkazily.

První ročník ISSABC nastavil vysokou laťku a nezbývá jen doufat, že se najdou organizátoři druhého ročníku a konference bude mít pokračování.

[↑ Zpět na obsah](#)

Konference PTNCE v Praze – stručný report

Petr Tureček,
Katedra filosofie a dějin přírodních věd,
Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova

PTNCE, 24. – 27. září, Praha

<http://2019.ptnce.pl/>

Šestý ročník konference odborné společnosti s názvem Polskie Towarzystwo Nauk o Człowieku i Ewolucji se odehrála v Praze. Pokud se podivujete, proč pořádá nějaké polské tovaryšstvo („bratrstvo“) svou konferenci v Česku, nejste sami. Během organizace této události jsme museli nesčetněkrát vysvětlovat, že se jedná o mezioborovou mezinárodní konferenci s názvem Humans in Evolutionary Perspective, jejíž význam dalece přesahuje hranice polské uhelné pánve. Během prvních pěti ročníků došla společnosti všechna velká polská města, která by se byla ochotna organizace ujmout (Wrocław, Poznaň, Toruň, Krakow, Varšava), takže logicky došlo k outsourcingu události do Prahy, odkud stejně jezdila na konferenci početnější delegace vědců než z většiny zmíněných regionálních center. Že to jednou vezmeme na sebe, bylo vcelku jasné už od druhého ročníku, který se konal v Poznani. „Bylo by dobré expandovat s PTNCE do zahraničí,“ řekl nám Bogusław Pawłowski, šarmantní večírkový tanečník, dnes prezident dvou evropských organizací, které se zabývají evolucí chování člověka (kromě PTNCE ovládl i řádově významnější společnost EHBEA, European Evolution and Human Behaviour Association), „přijde mi, že Praha by mohla přilákat vědce z celého světa, což by prestiži PTNCE nesmírně pomohlo.“ S Pavlem Šebestou jsme mu to z pozice bezvýznamných podržtašků se samozřejmostí podržtaškům vlastní slíbili. Říkali jsme „Beze všeho“ a „Jistě“ a „No problem“. Náš šéf Jan Havlíček, který musel konferenci zaštitit a de facto i zařídit, z toho tak nadšený nebyl, ale za tři roky jsme ho hravě přemluvili. Nakonec si kolem sebe postavil solidní

FACULTY OF SCIENCE
Charles University

POLSKIE TOWARZYSTWO
NAUK O CZŁOWIEKU I EWOLUCJI
POLISH SOCIETY FOR HUMAN
and EVOLUTION STUDIES

organizační tým s Davidem Stellou jako produkčním a Zuzanou Štěrbovou jako finanční ředitelkou v čele, což alespoň částečně zmírnilo jeho utrpení spojené s organizací akce.

Na uvítanou dostali všichni úžasnou tašku a plecháček s logem konference, který byl sice také krásný, ale nedalo se z něj moc pít, protože když se do něj nalil čaj, začalo jeho ouško velice pálit.

Pozvali jsme tři významné vědce ze zahraničí a jednoho významného vědce z ČR. Občas nám je kradl rozhlas, tisk nebo televize, ale nakonec dorazili všichni na svou plenární přednášku včas. První den jsme pořádali uvítací recepci v botanické zahradě. Postavili jsme tam několik rozkládacích altánů, ale naštěstí nepršelo. Martin Hůla prováděl hosty ve skleníku, což všechny okouzlo. Byla tam spousta vína a jídla. Když se všechno dojedlo, dali jsme ještě dojezd v Rybě. Bylo to super.

Druhý den jsme si objednali soukromou historickou tramvaj (započítali nám i cestu z vozovny na Štěpánskou a ze Štěpánské zpátky do vozovny, jsou to vyřídění), povozili jsme se po starém městě, a nakonec jsme vyskočili z tramvaje i přes protesty paní průvodčí („Tady nemůžete vystoupit! Máte to psané ze zastávky na zastávku!“) když stála tramvaj na semaforech na zastávce Újezd a šli jsme do Mlýnské kavárny, kde jsme měli zarezervovaný stůl. Lidé v prvním vagónu bohužel pokynů své průvodčí uposlechli, takže se k nám připojili až o hodinu později, protože museli dojet zpátky ke škole a odtud se trmáceli pěšky zpátky na Kampu.

Další večer jsme uspořádali pečení buřtíků na hradbách, kam se dá vylézt zezdola z Albertova. Bylo na zahradě takové té hospody, která je většinou zavřená, ale David Stella vyvinul nesmírné úsilí, aby donutil majitele hospodu otevřít. Na ohýnek dovezl vlastnoručně naštipané dříví, vlastnoručně natrhaná jablka a asi padesát kilo vlastnoručně koupených buřtů. Je to hrdina. Všem se toto „traditional Czech barbecue“ moc líbilo. Měli jsme s sebou kytaru, mandolínu a zpěvníky, takže jsme pak asi pět hodin zpívali. Vymysleli jsme tam hymnu PTNCE ale do rána jsme ji zase zapomněli. Určitě se tam ale zpívalo „It was the best pí-tý-en-sí in the hi-sto-rý,“ a byla to pravda.

Na závěr jsme si pro naše hosty připravili banket ve Vinohradském pivovaru. Pivo bylo skvělé, jídlo bylo výtečné a byla ho spousta. Na podiu hrála kapela složená z dam, které u nás na Přírodovědě uklízí, a jejich příbuzných. Mezinárodní kolektiv PTNCE tancoval divoký čardáš. Pak jsme ještě šli do non-stopu a tam to bylo taky hustý. Druhý den ráno jsme se ještě s několika kamarády vypravili na Ještěd. Tam jsme se rozloučili. Poláci pokračovali dál do Polska a my jsme se vrátili do Prahy. Jsme rádi, že jsme to přežili.

[↑ Zpět na obsah](#)

Katarína Bučková (absolvent)
Katedra etologie a zájmových chovů,
Fakulta agrobiologie potravinových
přírodních zdrojů,
Česká zemědělská univerzita v Praze

Stáž v Bristole

Od apríla do júna 2019 som absolvovala stáž na University of Bristol, konkrétne v skupine zameranej na správanie a welfare zvierat v zajatí. Spolu s vedúcim skupiny Mikeom Mendlom, Liz Paul, Carole Fureix, Annou Trevarthen a Emily Finnegan som bola zapojená do projektu „Validating inactivity in the home-cage as a depression like state indicator in mice“.

Na tento experiment sme použili 72 myší, ktoré boli umiestnené po pároch do ochudobnených alebo obohatených klietok, pričom polovici z nich boli podávané antidepresíva. Naším hlavným cieľom bolo zistiť, či sa bude u myší, ktorým boli antidepresíva podané, menej

často vyskytovať „waking inactivity“ (= zvierá má min. po dobu 3 s otvorené oči a nehýbe sa). Tiež sme chceli zistiť, či sa toto správanie bude vyskytovať viac u myší v ochudobnenom prostredí než u jedincov v obohatených klietkach. Našou každodennou činnosťou bolo podávať myšiam antidepresíva. To sme robili tak, že sme mali myši natrénované konzumovať zo striekačky kondenzované mlieko, v ktorom bolo zamiešané antidepresívum. Okrem toho sme dvakrát do týždňa realizovali pozorovania, kedy sme metódou Scan sampling zaznamenávali výskyt „waking inactivity“.

Tesne po mojom príchode do Bristolu som sa spolu s mojimi kolegami zúčastnila konferencie zameranej na „3Rs“. Okrem toho som v Bristole musela absolvovať písomný test na získanie osvedčenia na prácu s experimentálnymi zvieratami. Osvedčenie tam totiž musí mať každý, kto sa účastní pokusu (nielen vedúci experimentu), pričom osvedčenia vydané inou inštitúciou nie sú akceptované. Tiež som mala na oddelení seminár, počas ktorého som kolegom prezentovala výsledky môjho PhD projektu. Na konci stáže mi kolegovia ukázali aj experimentálnu farmu zameranú na mliečny dobytok.

Páčilo sa mi, že celý experiment bol včas a dobre naplánovaný, takže po svojom príchode do Bristolu som sa doň v podstate mohla rovno zapojiť. Oceňujem aj veľkého tímového ducha, ktorý je v skupine patrný a Mikeove vodcovské schopnosti. Aj keď bola moja stáž financovaná výlučne prostredníctvom ČZU, moji kolegovia v Bristole ma vnímali ako „svoju“. Kedykoľvek sa

na oddelení vyskytla nejaká akcia (seminár a pod.), vždy ma tam pozvali a pred mojim odchodom sa postarali o rozlúčkový obed, cestu na letisku a tiež som od nich dostala pekný darček 😊.

Musím priznať, že začiatok v Bristole bol pre mňa ťažký, ale oplatilo sa vydržať, pretože som si rozšírila svoj obzor o novú tému, ktorá ma obrovský potenciál z hľadiska merania emocionálnych stavov zvierat. Okrem toho som práve pri tejto príležitosti urobila obrovský pokrok v Angličtine, spoznala nových ľudí a ešte si aj stihla užiť krásne mesto, akým Bristol určite je 😊.

15. Mezinárodní konference International Society for Equitation Science

ISES, 19.-21. srpna 2019,

Guelph Kanada

Téma: “ *Bringing Science to the stable*”

<https://equitationscience.com/conferences/>

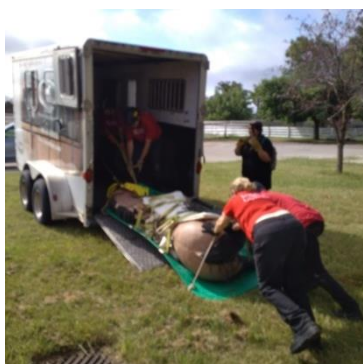
Klára Ničová

odborný pracovník Výzkumný ústav
živočišné výroby, v.v.i.
v Praze Uhřetěvesi; PhD student České
zemědělské univerzity,
katedra etologie a zájmových chovů

V polovině srpna loňského roku se pod záštitou organizace International Society for Equitation Science (ISES) a Univerzitou Guelph v Kanadě konala největší událost roku pro všechny „koňo-vědce“, tedy osoby fascinované koňmi nejenom ve volném čase, ale i v tom pracovním. 15. mezinárodní konference se zúčastnilo přes 200 delegátů z 20 různých zemí světa.

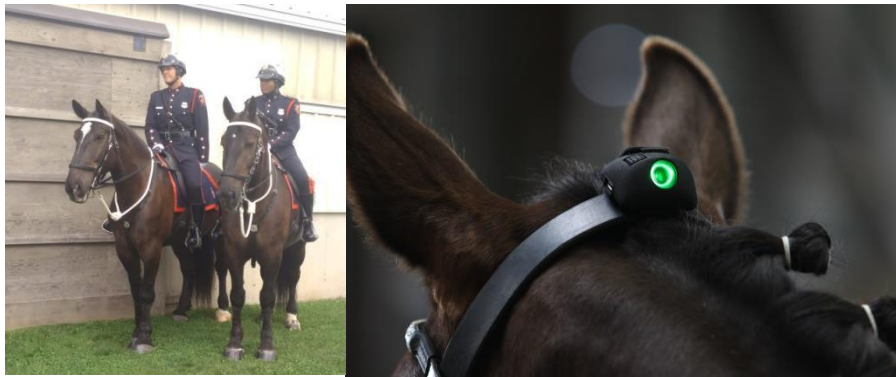
Předkonferenční workshop byl tématicky zaměřený na Large Animal Technical Rescue. Měli jsme možnost diskutovat, jak řešit krizové situace s koňmi. V rámci odpoledne jsme si poté vyzkoušeli manipulaci a naložení zraněného ležícího koně do přepravníku. Dostali jsme do skupiny figurínu koně o reálné živé váze (cca 700kg) a měli jsme ho připravit na převoz přepravníkem. Řeknu Vám, nebyla to vůbec sranda a to jsme k tomu měli profi vybavení!

Během konference zaznělo 5 plenárních přednášek od předních vědců, mě osobně nejvíce zaujala plenární přednáška *Origins: How humans and horses began their everlasting friendship* od Dr. Sandry Olsen, která se zabývá archeologií a evolucí koní. Program konference byl rozdělen na několik sekcí: Kůň a jezdec, Jezdecké vybavení, Kinematika a management koní, Welfare a kvalita života koní. Celkově zaznělo 23 ústních prezentací a bylo představeno 21 posterů. Mnoho studií bylo tématicky či metodicky velmi zajímavých. Naši studii *Factors influencing show-*

jumping performance of top sport horses (Ničová, Bartošová) jsem měla možnost prezentovat již první den dopoledne a vzbudila velmi pozitivní ohlas a diskuzi.

Poslední den byla konference zaměřena na praktické ukázky výcviku a předvedení nových moderních technologií. Špičkové senzory a aplikace nám mohou nabídnout data o managementu, fitness a výkonnosti koně v reálném čase nebo mohou vytvářet průběžné statistiky vhodné nejenom pro profi jezdce a trenéry. Také jsme mohli shlédnout ukázkou lekce Kanadské jízdní policie, správné pasování sedel s Jochen Schleese (Saddlefit4Life) nebo lekci s Shawnou Karrash, která se specializuje na výcvik koní pomocí pozitivního posilování.

V letošním roce se v pořadí již 16. konference Equitation Science bude konat ve dnech 11. - 15. 8. 2020 v Hartpury v Anglii.

[↑ Zpět na obsah](#)

Kalendář konferencí na rok 2020

leden 2020

3.1.2020 - 7.1.2020. Society for Integrative and Comparative Biology Annual Meeting 2020, Austin TX, USA.

<http://www.sicb.org/meetings/2020/>

únor 2020

18.2.2020 - 21.2.2020. 14th Annual Meeting of Ethologische Gesellschaft, Tuebingen, Německo.

<https://www.etho-ges.de/wordpress/meetings/>

6.2.2020 - 7.2.2020. Zoologické dny, Olomouc.

<https://www.ivb.cz/vyzkum/zoologicke-dny/>

březen 2020

22.3.2020 – 24.3.2020 Animal Care Conference 2020, Hilton Long Beach Long Beach, CA, USA. --- **Konference zrušena.**

29.3.2020 – 2.4.2020 ABMA (Animal Behavior Management Alliance) Annual Conference, Beekse Bergen, Nizozemsko. --- **Konference zrušena.**

duben 2020

1.4.2020 - 4.4.2020. 15th European Human Behaviour and Evolution Association Conference (EHBEA), Krakov, Polsko.

<https://ehbea2020.com/> --- **Konference zrušena a odložena o rok. Předběžný termín: 10.3.2021 -13.3.2021**

15.4.2020 - 17.4.2020. ASAB Easter Meeting 2020, Swansea University, Velká Británie.

<https://asab-easter2020.wixsite.com/swansea> --- **Konference zrušena.**

květen 2020

28.5.2020 – 31.5.2020. 43rd meeting of the American Society of Primatologists, Denver, CO, USA.

<https://www.asp.org/meetings/conference.cfm>

červen 2020

24.6.2020-27.6.2020. Annual Human Behavior & Evolution Society (HBES) conference, Detroit, MI, USA.

<https://conference2020.hbes.com/>

červenec 2020

1.7.2020. UFAW Animal Welfare Conference, University of Birmingham, Velká Británie.

<https://www.ufaw.org.uk/ufaw-events/recent-advances-in-animal-welfare-science-vii>

6.7.2020 – 10.7.2020. International Society for Human Ethology Congress (ISHE), Liverpool, Velká Británie.

<https://ishe.org/conferences-and-summer-institutes/ishe-2021-liverpool/>

--- **Konference zrušena a odložena o rok.**

20.7.2020 – 26.7.2020. Joint Meeting of Ichthyologists and Herpetologists (JMIH 2020), Norfolk, VA, USA.

<https://asih.org/meetings>

30.7.2020 – 3.8.2020. The 57th Annual Conference of the Animal Behavior Society, University of Tennessee, Knoxville, TN, USA.

<https://www.animalbehaviorsociety.org/2020/>

srpen 2020

3.8.2020 - 7.8.2020. International Society for Applied Ethology (ISAE), Bangalore, India.

<http://www.isae2020.com/>

16.8.2020 – 19.8.2020 10th ECBB joint meeting with the 2020 Summer Meeting of ASAB, Curych, Švýcarsko.

<http://www.ecbb.uzh.ch/>

23.8.2020 - 26.8.2020. 7th European Congress of the International Union for the Study of Social Insects (IUSI), Toulouse, Francie.

<https://eu-iussi2020.sciencesconf.org/>

září 2020

2.9.2020 – 5.9.2020 7th European Student Conference on Behaviour & Cognition (ESCBC), Budapešť, Maďarsko.

<https://escbc.org/>

27.9.2020 – 2.10.2020 The International Society for Behavioral Ecology (ISBE), Melbourne, Austrálie.

<https://www.isbe2020.com/>

říjen 2020

-

listopad 2020

5.11.2020 - 8.11.2020. Konference ČSEtS, Kostelec nad Černými lesy, Česká republika.

<http://www.csets.sk/>

7.11.2020 - 9.11.2020 Symposium: Reproductive Strategies in the 21st Century. Debrecínská univerzita, Debrecín, Maďarsko.

<https://www.etho-ges.de/wordpress/meetings/>

prosinec 2020

-

Zprávy ČSEtS č. 33, 2020. Vydává Česká a Slovenská etologická společnost jako neprodejný bulletin pro členy ČSEtS. Hlavní editor sborníku: Jitka Lindová. Technické úpravy a korektury: Katarína Prikrylová. S přípravou sborníku dále pomáhali členové výboru ČSEtS ve složení: Helena Chaloupková, Petr Veselý, Michaela Syrová, Petra Frýdlová, Tomáš Senko, Petra Eretová. Texty prošly jen interní jazykovou úpravou. Vaše příspěvky do zpravodaje zasílejte na adresu: casetolspol@gmail.com.

[↑ Zpět na obsah](#)